symposium bodem breed

Welkom bij het 31e Symposium Bodem Breed

Hèt netwerk event van de bodem en ondergrond

expertise bodem en ondergrond | Stantec | Nijmegen

symposium bodem breed

Sessie 8.3

Verbetering grondwaterkwaliteit door gebiedsgerichte samenwerking

Programma

- Opening (5 min)

  Sterre van der Zee

- Zelfde doelen, nieuwe kaders? (10 min)

  Nicole Hardon (Rijkswaterstaat)

- Gebiedsgericht grondwaterbeheer – grondwaterbeleid onder de Omgevingswet (10 min)

  Marleen Simhoffer (Provincie Utrecht)

- Gebiedsgericht grondwaterbeheer Woerden ‘lessons learned’ in een notendop(10 min)

  Peter Rood (gemeente Woerden)

- Samen in discussie aan de hand van stellingen (30 min)

Dezelfde doelen, nieuwe kaders?

Nicole Hardon

Fasegewijs naar de Omgevingswet

• **Beschikkingen E&S** • **Beschikkingen art 37 lid 4 Wbb** • **Beschikt saneringsplan**	**GGB plan**	**(Resterende) grondwaterverontreinigingen:** **Beheer grondwaterkwaliteit**
Via overgangsrecht	Via overgangsrecht	**1. EU doelen grondwaterkwaliteit** **2. Lokale/regionale ambitie**
Wbb van toepassing Nog 4 jaar na invoering Ow op te nemen in GGB-plan	Na 4 jaar invoering Ow van rechtswege een (onverplicht) programma onder de Ow	Instrumenten Omgevingswet, oa: - Omgevingsvisie - Omgevingsverordening, -plan, waterschapverordening - (water)programma's - instructieregels Bestuurlijke arrangementen

Grondwatersanering als maatregel

Nu

- Wbb
- Risicobeoordeling Circulaire bodemsanering 2013

Ow

- Provincie geeft hier invulling aan
- Rijk geeft instructieregel mee (locatiespecifieke beoordeling bij overschrijding signaleringsparameter in verzadigde zone)
- Risicotoolbox grondwater: locatiespecifieke beoordeling

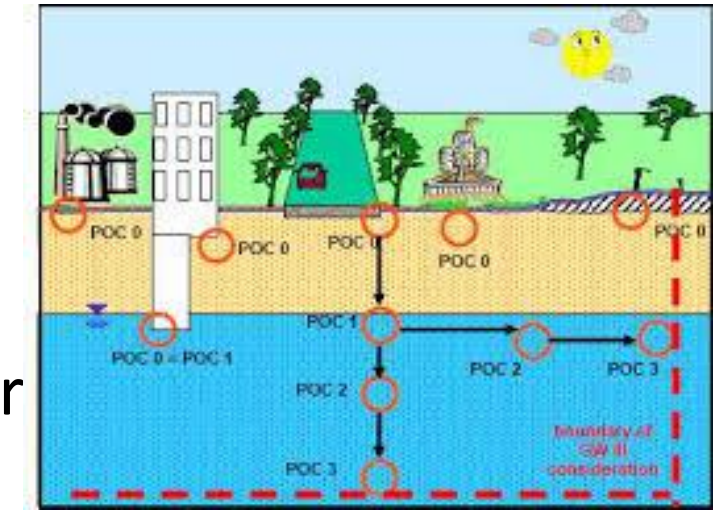

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

symposium bodem breed

expertise bodem en ondergrond

Bodem is onderdeel van fysieke leefomgeving

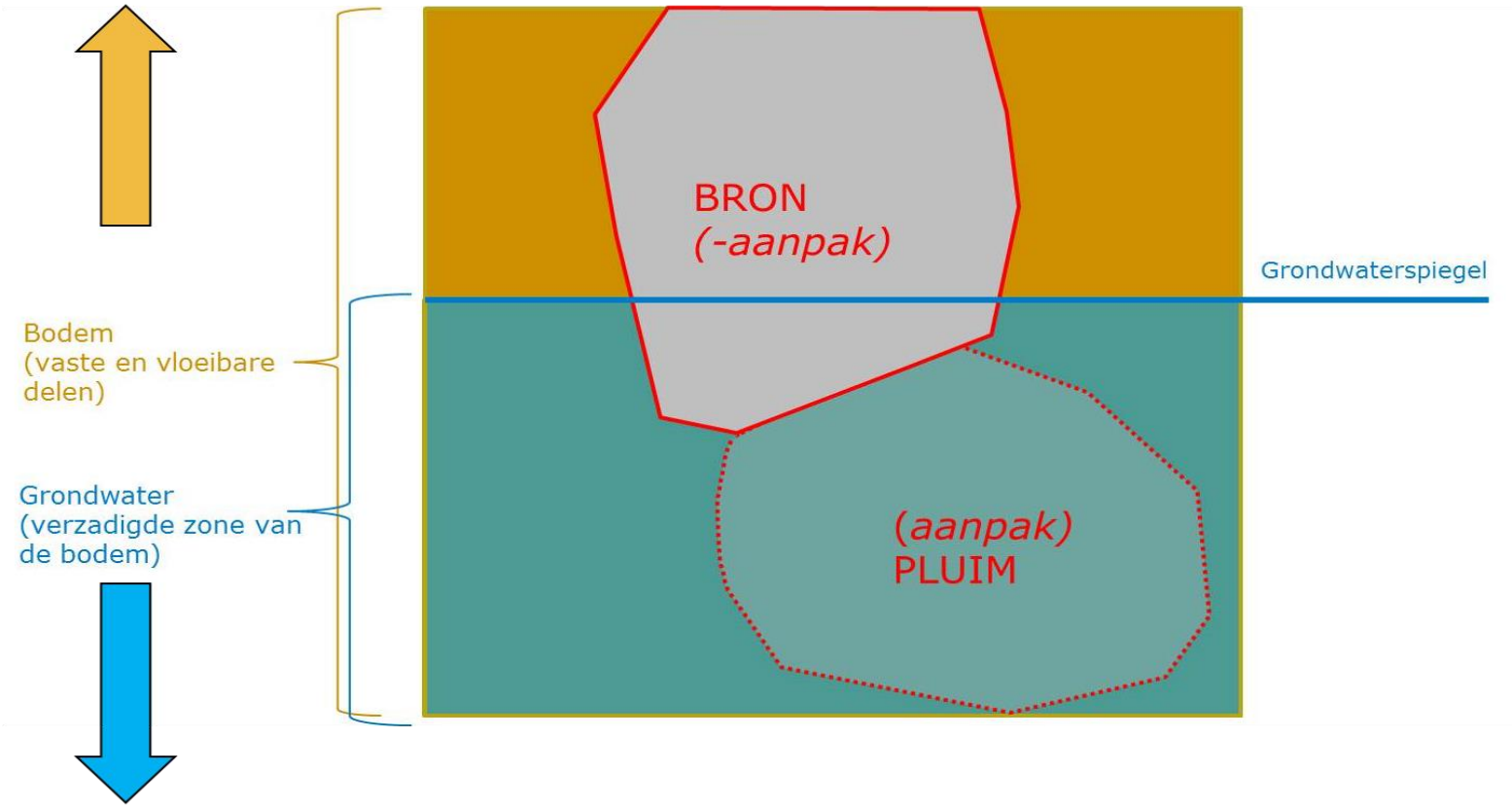

Grondwater is onderdeel van beheer van watersystemen

Beheer grondwaterkwaliteit

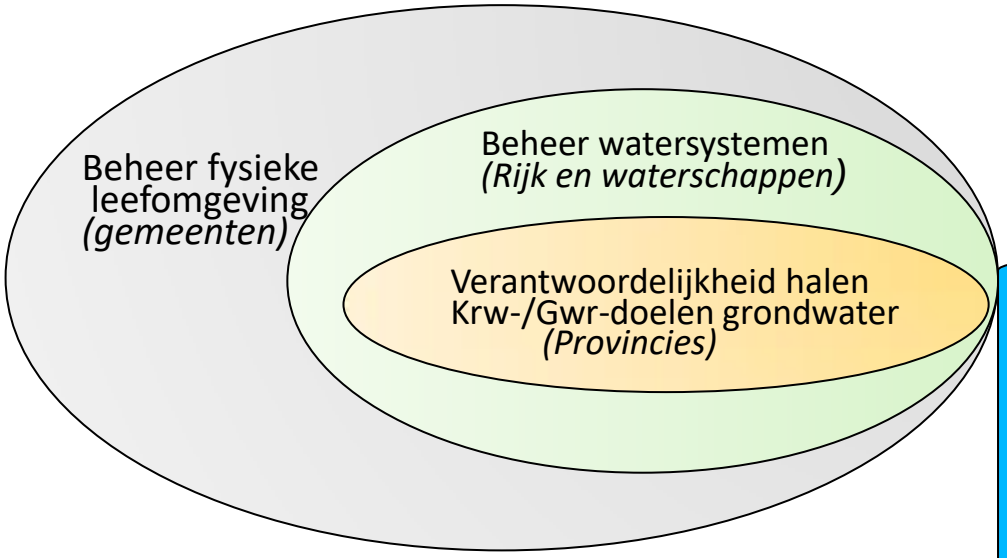

Nieuwe werkwijze
Niet langer denken vanuit een verontreiniging, maar vanuit de eigen taak
en gestelde doelen (en eventueel andere maatschappelijke opgaven)

1. Voorkomen en beperken inbreng van verontreinigende stoffen in het grondwater
2. Ombuigen significante en stijgende trends in grondwaterlichamen
3. Geen achteruitgang toestand KRW-oppervlaktewater-lichamen en grondwaterlichamen
4. Goede chemische toestand grondwaterlichamen

1. Energietransitie
2. ‘schoon grondwater’ tbv bedrijfsmatige activiteiten
3. Bescherming drinkwaterwinningen
4. Functies toedelen aan locaties in omgevingsplan

Te ontwikkelen tools

- Handreiking grondwaterkwaliteit onder de Ow
- Risicotoolbox grondwater (RIVM)

Gebiedsgericht grondwaterbeheer - Grondwaterbeleid onder de Omgevingswet

Marleen Simhoffer – Provincie Utrecht

Grondwaterbeheer – uitgangspunten PU

- Grondwaterkwaliteit moet geschikt zijn voor de functie en opgave in een gebied
- Zo veel mogelijk per gebied gezamenlijk beleid en aanpak van (bodem-) en grondwatersysteem bepalen
- We moeten inzicht blijven houden in grondwaterkwaliteit in gebieden

- Vangnet voor gebieden waar geen afspraken over gemaakt zijn (generiek beleid en regels)

Vangnet – algemene regels buiten gebiedsgerichte aanpak

- Nieuwe historische grondwaterverontreinigingen

- Inbreng voorkomen – Verplichte bronaanpak bij mobiele historische verontreinigingen
- Verspreiding voorkomen – onttrekkingen regelen + historische pluimen beheersen
- Procedures grondwatersanering vormgeven

Gebiedsgerichte aanpak

- Per gebied afspraken hoe om te gaan met historische bodem- en grondwaterverontreinigingen. Gezamenlijk een set regels afstemmen.

- Doelen:
  - Optimale inrichting van het bodem- en grondwatersysteem
  - Totale vracht verminderen – geleidelijke verbetering bij ruimtelijke ontwikkelingen
- Onderscheid stedelijk, landelijk en kwetsbare gebieden
- Verschillen in uitgangspunten per soort gebied

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

Stedelijk gebied

Kenmerken: veel verontreinigingen, veel ruimtelijke ontwikkeling, hoge (duurzame) energievraag, over algemeen geen hoge kwaliteit grondwater nodig

- Focus op benutten voor energietransitie, bouw, etc.
- Opruimen grondwaterverontreiniging niet verplicht met gebiedsgericht beheersplan
- Verspreiden moet binnen grenzen <u>beheerst</u> worden en waar nodig <u>aangepakt</u>

Landelijk gebied

Kenmerken: veel verschillende functies voor grondwater (onttrekkingen, zwemwater etc.), gewenste kwaliteit verschilt sterk per locatie

- Gewenste kwaliteit afhankelijk van functies
- Per gebied gewenste aanpak verontreinigingen bekijken

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

Kwetsbaar gebied

Kenmerken: hoge kwaliteit grondwater is noodzakelijk.

- Beperken risico’s van bestaande verontreinigingen
- Voorkomen nieuwe verontreinigingen
- Daar waar risico’s gedekt zijn door goede GGA, ruimte voor afwijken van regels

Gebiedsgericht grondwaterbeheer Woerden ‘lessons learned’ in een notendop

Peter Rood

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

symposium bodem breed

expertise bodem en ondergrond

Aanleiding: Defensie eiland

Wat zijn de opgaven in de stadskern Woerden?

- Beheeropgave pluimen Defensie eiland
- Ruimtelijke plannen ten zuiden van Defensie eiland
- Energietransitie en toenemend gebruik van WKO
- Klimaatadaptatie
- …

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

symposium bodem breed

expertise bodem en ondergrond

GGB Woerden

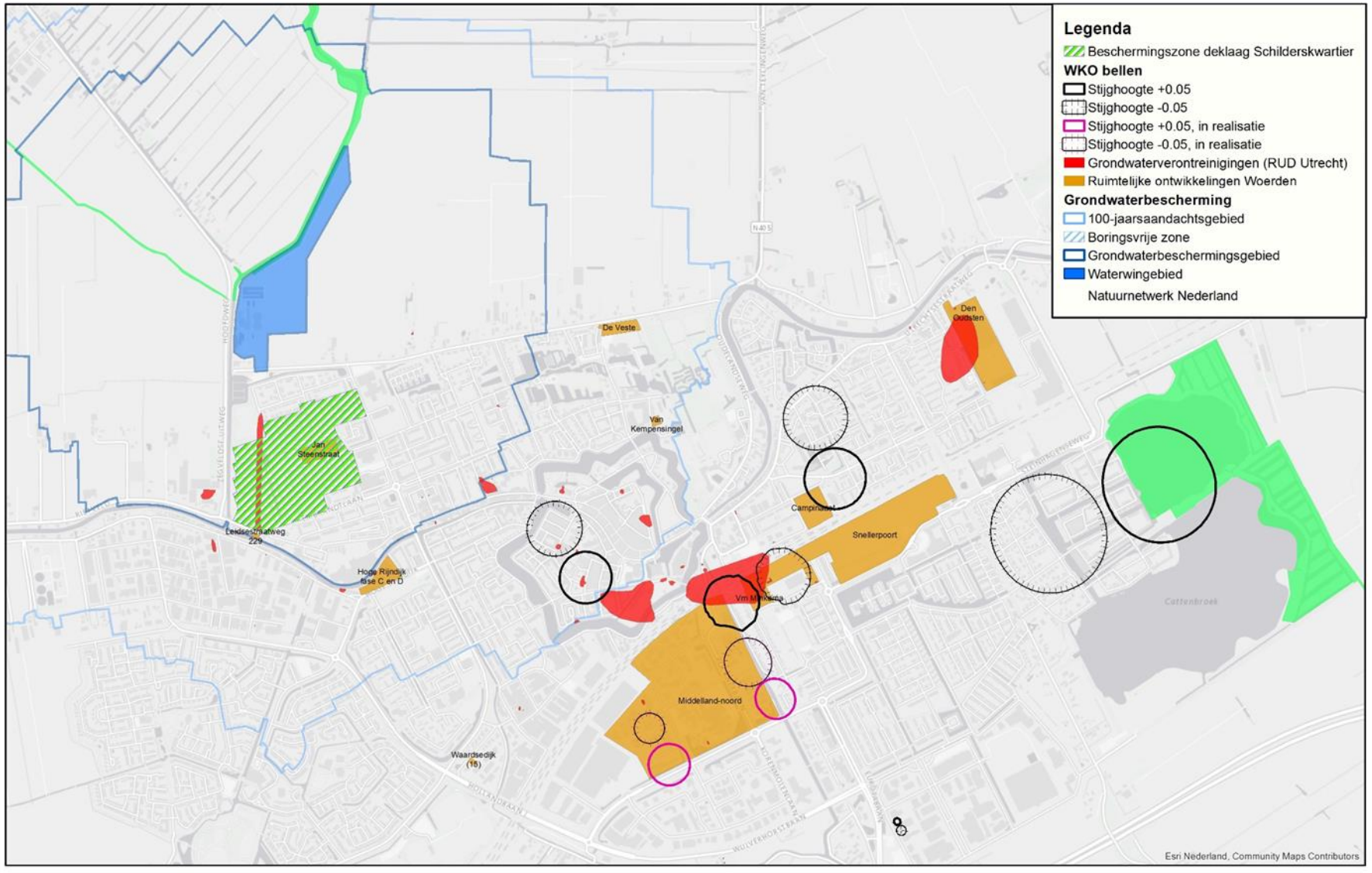

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

symposium bodem breed

expertise bodem en ondergrond

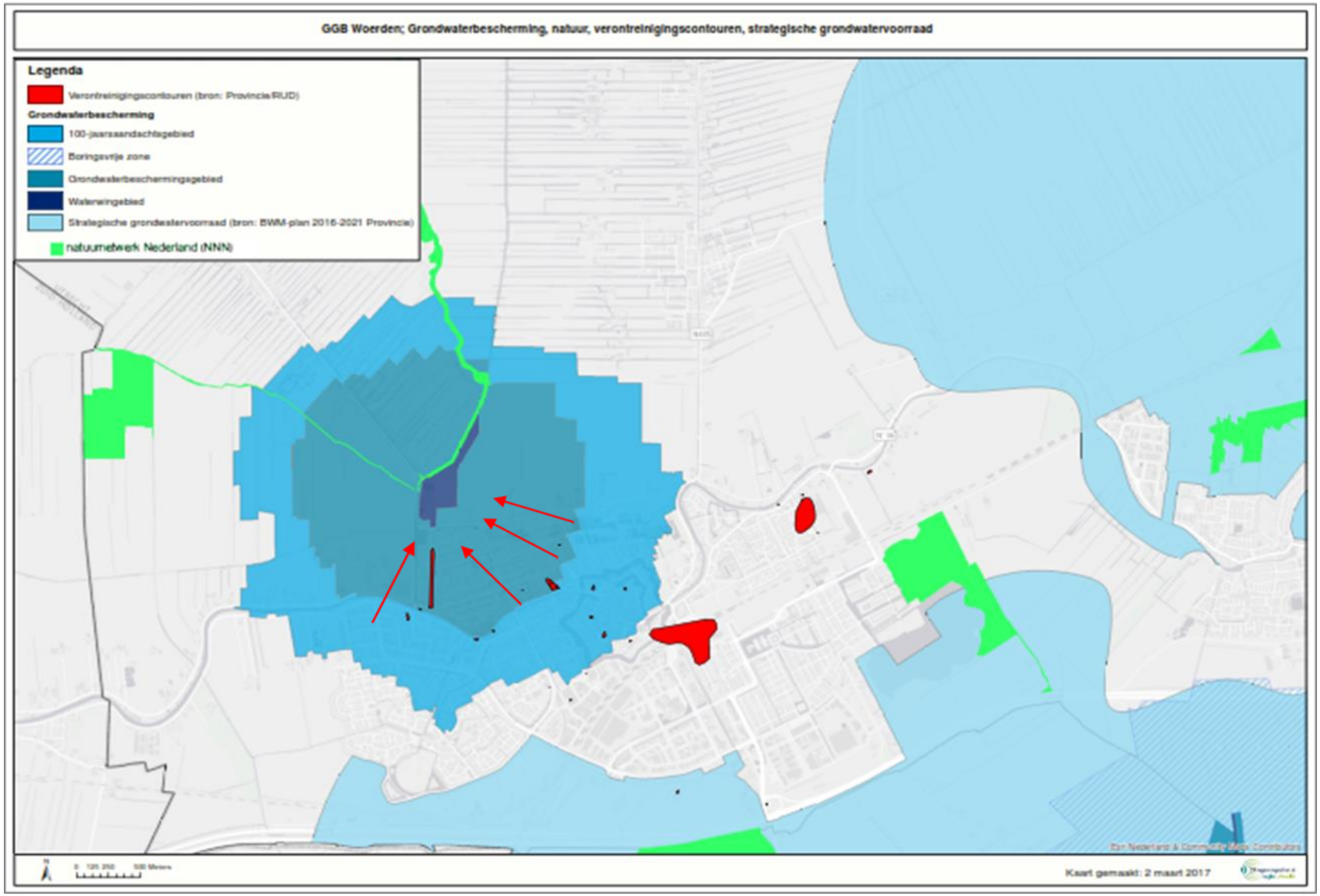

Beschermopgave kwetsbare winning Woerden

- Grondwaterverontreinigingen staan onder invloed van drinkwaterwinning
- Beschermde kleilaag > geen doorboringen

Overgang naar omgevingswet geeft verandering:

- Saneringskader niet-overgangsgevallen verdwijnt
- ..maar beschermopgave KRW blijft van kracht
- Overdracht van taken: gemeenten > bodemtaken
- Provincie blijft regiehouder grondwaterkwaliteit

GGB Woerden is belangenafweging

Provincie: Bodem en grondwater in gebiedscontext

‘***Afweging meerdere maatschappelijke opgaven’***

Drinkwaterbedrijf Oasen: Bescherming kwetsbare winning

‘ niet het afvoerputje worden van verontreinigingen’

Waterschap: *‘Beperkte rol grondwaterkwaliteit’*

Maar ook:

- Hoe om te gaan met onzekerheid over afkomst van verontreinigingen in drinkwaterwingebied?

Inzichtelijkheid via grondwatermodel, gegevens bijelkaar brengen

- Duidelijkheid over KRW doelstellingen > vertaling naar omgevingsverordening/omgevingskwaliteit en Gebiedsplan

Dit bepaalt wijze van risicogericht ingrijpen en reserveren van geld voor maatregelen!

GGB is ook zoeken naar slimme combinaties

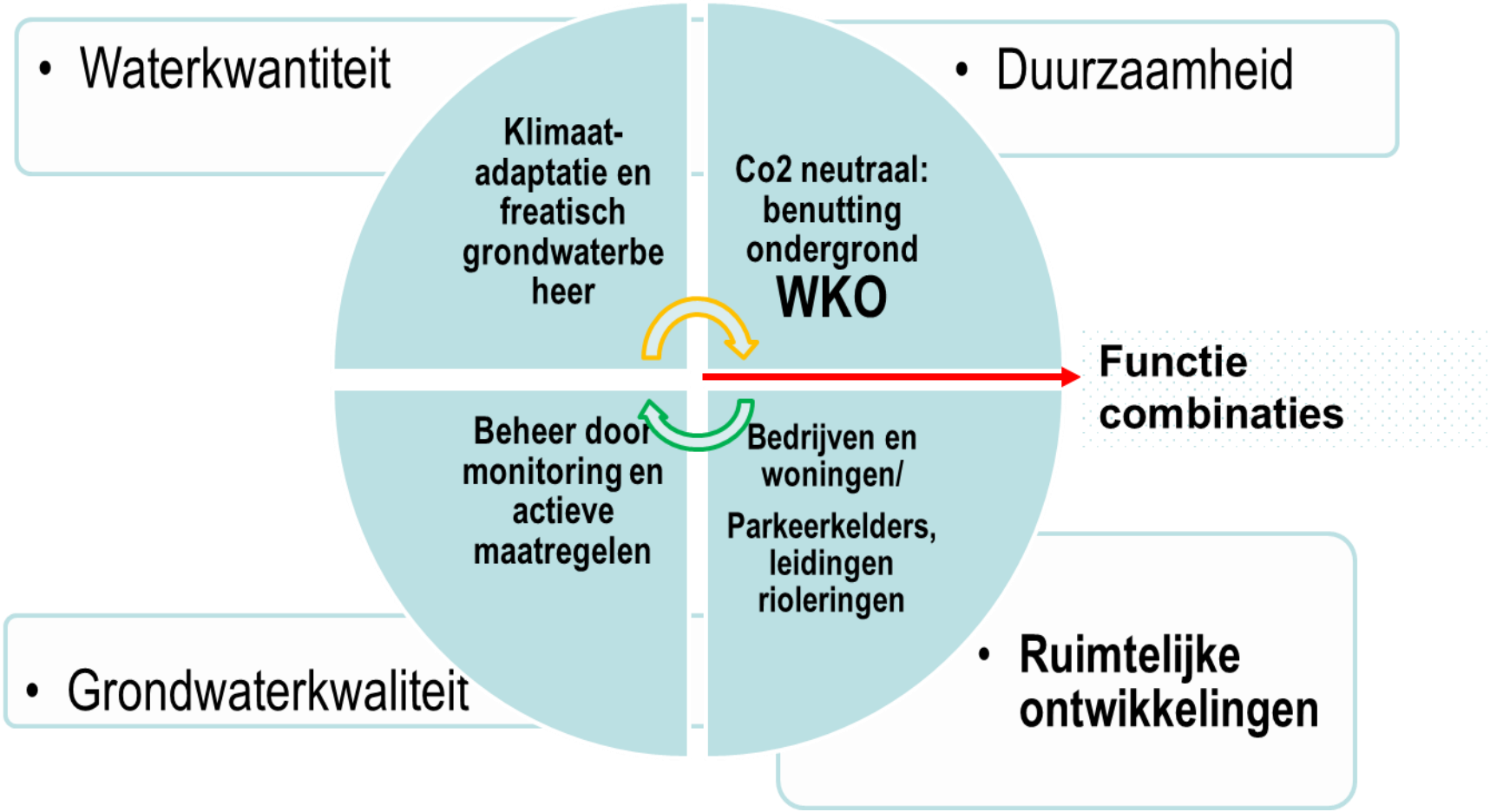

GGB Woerden: gefaseerd proces en inhoud:

Omgevings-analyse

- Gezamenlijke doelen
- Opgaven, knelpunten en kansen

Gebiedsplan hoofdlijnen

- Juridisch onderbouwing
- Gebiedsgrenzen
- Beleid, vergunningkader
- Financiën

Gebiedspan

- Gedetailleerd plan

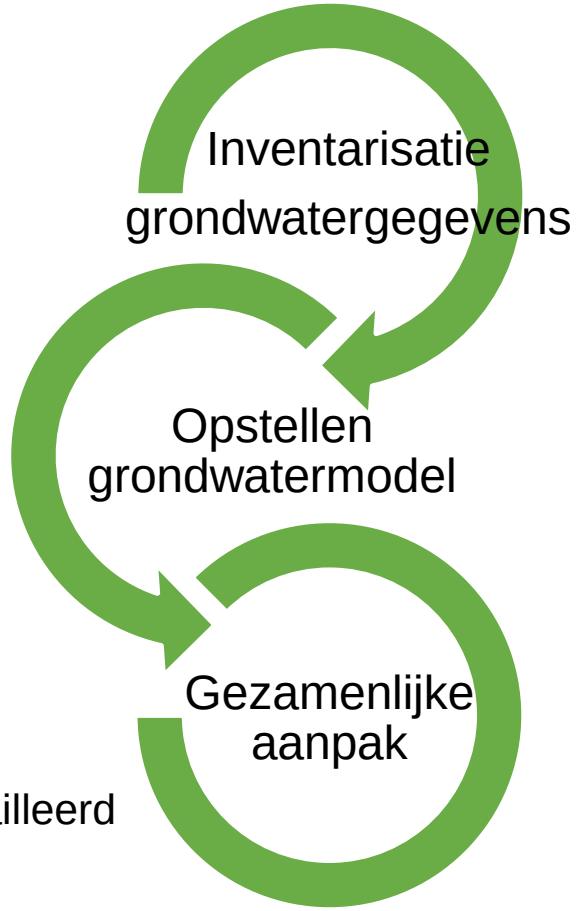

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

symposium bodem breed

expertise bodem en ondergrond

STELLINGEN

Alle mobiele verontreinigingen moeten gesaneerd worden, onafhankelijk of ze een beperking vormen voor de huidige of toekomstige functie.

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

symposium bodem breed

expertise bodem en ondergrond

De aanleg van WKO-systemen voor de energietransitie, zou niet gehinderd moeten worden door regels over het verspreiden van verontreinigingen

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

symposium bodem breed

expertise bodem en ondergrond

Verschillende gebiedsaanpakken naast elkaar leidt tot onwerkbare situaties vanwege een gebrek aan uniformiteit in de regelgeving.

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

symposium bodem breed

expertise bodem en ondergrond

De waterschappen hebben onder de Omgevingswet voldoende informatie om verspreiding van onttrekkingen te beoordelen

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

symposium bodem breed

expertise bodem en ondergrond

Door gezamenlijk belangen af te wegen in de gebiedsgerichte aanpak heb je geen saneringscriterium meer nodig.

17 PARTNERSCHAP OM DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

symposium bodem breed

expertise bodem en ondergrond

BEDANKT VOOR UW AANDACHT!